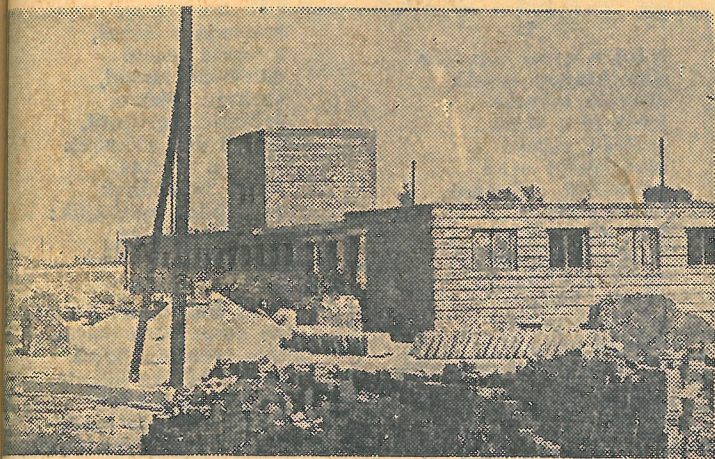
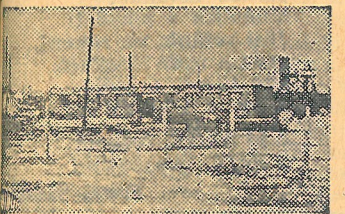

Egy kis kenyérgond

Egy évvel ezelőtt nagy lelkesedéssel kezdtek el a kenyérgyár építkezését városunkban. Kezdetben gyorsan haladt az alapozási munkák. Terv szerinti még az év végére kellett volna felépíteni az üzemet. Az

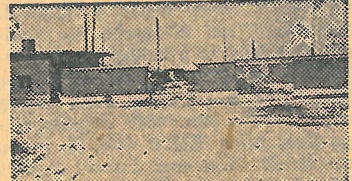
gyár építésének hírére nemcsak a Sütőipari Vállalat dolgozói fogadták örömmel, hanem a város lakói is. Igy nemcsak hogy határidőre nem ké-

rel. A Sütőipari Vállalat dolgozói remélték, hogy a szép, nagy, korszerűen berendezett üzemből, gépek segítségével könnyebben megy majd a munka. A város lakói pedig izlettebb, jobb minőségű kenyeret kaptak.

A napokban ellátogattunk a kenyérgyár építkezésének színhelyére. A körülcsórt, félig felhúzott falak árván meredeznek az égre. Azt is megtudtuk, hogy nemcsak ezen a napon nem ment a munka, hanem lassan már egy hónapja egy téglával sem nőttek a falak. Kiderült az is, hogy a beruházó Megyei Tanácsnak nincs pénze a gyár további építésére. Ezért állt aztán le a munka. Azóta a már felépített falakat eső mossa, szél fújja, marja az idő. Így nemcsak hogy határidőre nem ké-

szül el, de tovább nő az építési költség. Végre új gazdája akadt az építkezésnek. A további beruházásokat a Szénbányászati Tröszt eszközözi. Több mint egymillió forint van a további építkezésre. És reméljük, hogy a hosszú uborkaszeczn után valóban megkezdődik a munka. Sürög a kenyérgyár felépítése, hisz a város lakói átlag napi 90 mázsa kenyeret fogyasztanak. Ezt a mennyiséget 4 üzem biztosítja. De a négy üzem nem egy helyen van ám, hanem Péten, Inotán és Palotán. Mind a négy üzemnél más és más körülmények között végzik a kenyér sütését.

Nem akarjuk a Sütőipari Vállalat dolgozóinak munkájából, a hanyagságokból eredő hibákat kisebbiteni, vagy azokat védeni. De a város kenyérellátása minőségileg sokat javulhatna, ha egy korszerűen berendezett üzemből végeznék a süstést. Bizony gyakran előfordul, hogy a kenyérből fadarabot, spárgát, és már arra is volt példa, hogy egeret találtak. Ilyenkor szinte természetesen a péket szidják, pedig ez abból adódik, hogy a liszt tárolására a

Sütőipari Vállalatnak nincs alkalmas és szellőztethető raktára. A műhelyek is kicsik, a szitálógépet — ami a vállalat rendelkezésére áll — nem tudják beszerezni, s így természetesen használni sem. Kézi szitával pedig nem győzik a munkát. Kell-e bizonyítani még ezek után a kenyérgyár felépítésének fontosságához?

A most készülő kenyérgyár (ha valaha felépül) napi 100 mázsa kenyér sütésére lesz alkalmas. A berendezéseket már most szállítják. Most már azokon van a sor, akik építik és építetik, hogy az a kitűzött határidőre el is készüljön. Hiszen kenyérről, több ezer ember ehető kenyéréről van szó.

K—ola.

Válaszol a Vendéglátó

Az „Új Várpalota” június 8-i számában a „Türelem rózsát terem” c. cikkükre az alábbiakat válaszoljuk:

A cikk megjelenése után a vállalat vezetősége vizsgálatot rendelt el az ügyvel kapcsolatban, azonban a felelősségrevonást alkalmazzani nem tudtuk, mivel a cikkíró (ez általános hiba), nem jelölte meg névszerint az illetőt, aki vele szemben ilyen helytelen magatartást tanúsított. Sajnálattal kell közölnünk, hogy az Ifjúsági-büfében a munkafegyelm terén komoly hiányosságok vannak, ami részben abból adódott, hogy 1—2 dolgozó kivételével új munkások, akik most kerültek az üzemegységbe. Ezek fiatal lányok, akikkel többet kellene foglalkozni, mint ahogy azt a jelenlegi két vezető teszi, másrészt, hogy maguk a vezetők sem mutatnak jó példát ezen a téren, akik ezért már többször lettek figyelmeztetve és legközelebb a leváltásukra is sor kerül.

Véleményünk szerint komoly segítséget jelentene a fogyasztók részéről azon eljárás, ha a fentiekhez hasonló fegyelmelenséget, durvaságot, vagy egyéb szabálytalanságot tapasztalnak, közvetlen az üzletvezetőnek, továbbá a vállalat vezetőségének tennék meg jelentésüket, a személy pontos nevének és cselekedetének megjelölésével. Ez esetben nevezett nem tudná letagadni az elkövetett szabálytalanságot és így nem kerülhetné el a felelősségrevonást.

Fenti esettel kapcsolatban Biczi Sándorné terelődött a gyanu, aki ugyan tagadta, ezért őt szigorú figyelmeztetésben részesítettük. Terhességi állapotára való tekintettel, áthelyezését, illetve leváltását eszközölni nem tudjuk.

Kovács József
igazgató.

A cikkíró azért írt általánosságban, mert ebben az üzletben az udvariasság általános. Ezt egyébként a fenti válasz is bizonyítja. Nem ma gunkért, hanem mindannyiunkért tettük meg észrevételünket.

(Szerk.)

Hátha még víz is lenne benne!...

A Budapest—Grác-i út mentén gondosan elkerítve szép kavicsozott utakkal, fehérre meszelt versenymedencével, körülötte zöld pázsittal, kellemes árnyat adó lombos fákkal terül el a várpalotai strandfürdő. Megvan itt minden, ami üdít, felfrissít, a napi fárasztó munka és a fokozódó meleg után. A naptár június közepe és a hőmérő 30 fokot mutat. A járókelők sóvárgó szemekkel tekintenek a strand felé, de mihaszna, ha minden megvan, a park, a pázsit, az árnyék, a meleg, a strandolni vágyó közönség, csak éppen víz nincs a medencében. Nincs? Mert a Várpalotának vizet

szolgáltató inotai kút nem győzi a város ivóvízszükségletét, nem hogy még a medencébe is jutna néhány ezer liter. A vízhíjánynak nem a kútforrása, hanem az, hogy illetékesek nem gondoskodtak kellő méretű szivattyúról és így a meglévő 700 liter/perc kevés az üdvösséghez.

Az illetékesek azt mondják, hogy amikor nem olyan nagy a város vízfogyasztása, tehát télen és éjszakánként, van elegendő víz.

Most csak azt szeretnénk tudni, mikor strandoljanak a várpalotaiak. Éjszakánként-e vagy Szilveszterkor?

Segített a jó ötlet

A múlt hét elején történt a Péti Nitrogénművekben, hogy az Ammóniumgyárban az egyik szintézis rendszer hideg kicserélőjénél a magas nyomás kivágta a pakolást. Emiatt az egész rendszerrel le kellett állni, ami előreláthatólag kétheti kieséssel lenyegegetett.

Ugyanis ahhoz, hogy másik fém pakolást lehessen behelyezni, az egész magasnyomású testet le kellett volna szerelni. Ulrich Antalnak azonban egyszerű ötlete támadt. Javasolta, hogy a pakolást két rész-

ből tegyék be és a helyszínen forrasszák össze ezüstté. Az ötlet nagyszerűen sikerült. Így az egész munkát két nap alatt sikerült elvégezni. Külön dicséretet érdemelnek Ulrich Antal és Kudar Jenő munkatársak, valamint Dezső Gábor emelő csoportja, akiket éjjel 12 órakor hoztak be gépkocsin és még másnap éjszakára is itt maradtak, amíg az üzemzavart el nem hártották. Jó munkát végeztek a Telefontartástól oda küldött állványozók is, Grónusz László vezetésével.

Tanácskoztak a megye üzemi orvosai

A megyei tanács egészségügyi osztálya értekezletre hívta össze az üzemorvosokat. Az értekezleten a járási és városi tisztviselők és a rendelőtisztek főorvosai is résztvettek.

Mözen Gyula főorvos tartott rövid bevezetőt, majd egy-egy iparág egészségügyi helyzetéről számoltak be az üzemorvosok.

Többen beszéltek arról, hogy az

utóbbi időben általában javult a kapcsolat az üzemorvosok és a vállalatvezetőségek között, azonban még sokszor nem veszik figyelembe az üzemorvosok véleményét. Sok még az üzemi eset is, mert sok esetben csak a termelést nézik és elfeledkeznek a dolgozók egészségvédelméről. Ez ellen fokozott mértékben fel kell venniük a harcot az üzemorvosoknak.

Művészeti gondok...

Úgy nőtt ez a község városá, hogy észre sem vettük. Legfeljebb hibái, hiányosságai miatt kiabálunk, de elmegyünk olyan kezdeményezések mellett, amelyek a kultúraltabb élet megnyilvánulásai.

Most csupán néhány emberről van szó, akik a Képzőművészeti Kör tagjai, s éveken keresztül hetenként többször is összejönnek a Kultúrotthonban, hogy rajzaikon, vagy olajfestményeiken megörökítsék a várost, az itt élő embereket.

Munkásságuk híre sokfelé eljutott négyéves munkájuk során, csak éppen a városba nem. Részt vettek egyes kiállításokon, s most az épülő kultúrotthon még bemutatja őket, hiszen a vezetőség azt ígérte, hogy az ő képeikkel akarják a belső díszítéseket végezni. Szorgalmas, fegyelmzett tagok valamennyien. Szinte minden korosztály részt vesz nemes munkájukban. Van is érdeklődő, amikor jó időseket a vára falait, vagy a táj egy-egy szebb részét örökítik meg ecsetjükkel. Befo-

gadnának ők kétszer annyit is, de nincs hova, hisz ők is alig férnek el a tenyérnyi helyiségben. Nem kívánunk többet, mint elegendő anyagot, a budapesti kiállítás látogatását, s esetenként különböző városok csoportjaival szeretnénk kapcsolatot teremteni továbbfejlesztésük érdekében.

Nem sok, amit kívánunk, mégsem tudjuk megadni, kiszélesíteni tagságuk létszámát, mert kicsi a kultúrház, kevés a pénz. Ezért nem kell csodálkozni, ha néha panasza nyílik ajkuk, pedig egyébként csendes emberek. Valamennyien szeretik városukat és a természetet. Munkájuk eredményét országos kiállítási díj dicséri. Sajnáljuk, hogy idén ugyan csak helyiségi hiányában vissza kellett utasítani a Megyei Tanács által kapott megbízást a képzőművészeti kiállítás megrendezésére.

Soraikból főiskolás hallgató is került ki. Büszkéek is rá, de többet szeretnének nyújtani. Segítsük őket, hisz ők városunk művészetének képviselői.

A magas vérnyomásról

A magas vérnyomással járó betegségek gyakorlati kérdései a modern orvostudomány egyik legfontosabb problémáját jelentik. Jelentőségük abban van, hogy az utóbbi évtizedekben a megbetegedések gyakorisága az egész világon emelkedett. A hipertónia betegsége egyre gyakoribb előfordulása az emberi életkor meghosszabbodásával van kapcsolatban. Baráth adatai szerint a civilizált államokban jelentkező úgynevezett várható élettartam meghosszabbodása 1900-tól 1948-ig nálunk is erősen megnőtt. 1900-ban az átlagos életkor 48 év volt, a legújabb adatok szerint pedig nőknél 72, férfiaknál 68 év a várható átlagos életkor. Magyarországon a hipertónia betegség előfordulásának gyakorisága az egész felnőtt lakosságra számítva 1937-ben 8,6 százalékot tett ki, míg 1948-ban az 9,7 százalékra emelkedett. Ribakov adatai szerint a Szovjetunióban a felnőtt emberek 12 százalékánál található emelkedett vérnyomás. Az USA-ban a 40 éven felüli emberek közül csaknem minden második magas vérnyomásban szenved. Ketcham legújabb adatai szerint az egész világ civilizált országában évente egymillió ember hal meg hipertónia betegségben. A fenti adatok szerint a hipertónia kérdés korunk egyik fontos szociális jelentőségű problémája.

A betegség központi idegrendszeri eredetűnek tekinthető. Lang és Mjaszn'kov vizsgálatai szerint ismétlődő ártalmas külső tényezők hatására az idegrendszer felső szakaszaiban rögzült izgalmi göcök képződnek. Ez az izgalom a legkisebb verőerek ingadozó, vagy állandósuló görcsét okozza és ennek következtében a vérnyomás emelkedik. Ba-

ráth szerint ismétlődő erős izgalom, úzott, hajszolt életmód, kellő pihenés hiánya kezdetben ingadozó, a szabályozó szerkezetek által jól kiegyenlíthető vérnyomásemelkedést hoz létre, mely az ártalmas külső tényezők fennmaradása esetén állandósul. Különösen fennáll ennek a lehetősége öregedő embereknél, ezeknél ugyanis a vérnyomás emelkedések kiegyenlítése lassúbb, a vérnyomás szabályozás tökéletlen volta miatt. A hipertónia betegség Germanov szerint három fázisban zajlik le. Az első szakaszban még csak a vérnyomás magasabb, ingadozóbb, ideges tünetek jelentkeznek, szervi elváltozások nincsenek. Később, a második szakaszban a vese, szív és agyereken meszesedés fejlődik ki, azonban a szervek működése még tökéletes. Végül a harmadik szakaszban a megbetegedett szervek elégtelenségi tünetet mutatkoznak, a vérnyomás fixált. A központi idegrendszert ért gyakran ismétlődő ingerken kívül még egyéb szervi megbetegedések is okozhatják a vérnyomás emelkedését. Így: az érmeleszesedés, az agyfűggek megbetegedései, a mellékvesekéreg daganatai, a pajzsmirigy fokozott működése, petefészek daganatok, a változás kora, vesekő, bizonyos ipari mérgezők (ólom, anilin) stb.

A bevezetésben említett adatok alapján érthető, hogy a hipertónia betegség fontos szociális és jelentős gazdasági problémának tekinthető. Az első és legfontosabb szempont a betegség kifejlődésének és rosszabbodásának megakadályozása. Ide tartozik az életmód rendezése, izgalmak kikapcsolása, rendszeres pihenés biztosítása, valamint a helyes táplálkozás.

A hipertónia modern terápiájában a só, tojás és zsírszegény diéta mellett szénhidrátú (cukor, tézstafélék) ételek fogyasztása ajánlatos. Célszerűek a változtatva tartott burgonya és gyümölcsnapok, napi 1000—1500 gramm mennyiséggel. Fixált magas hipertóniánál jó hatásúak a rizsnapok. Víznyóvel járó hipertóniás eredetű szívizom megbetegedéseknél jó hatású a Carell-kúra, melyben csak napi négyszer 2 dl tejet fogyasztanak a betegek. Ez fekvőbetegnek néhány napon át adható. Mérsékelt feketekávé és tea fogyasztás, ha ideges panaszokat nem okoz, megengedhető. A dohányzás, különösen idős érmeleszesedésben szenvedő betegre ártalmas. Főként, jó állapotban lévő betegnek jó hatásúak a langyos fürdők, valamint könnyű tornagyakorlatok, mely be- lélegzésekkel. A hipertónia gyógyszeres kezelése az utolsó években nagy változásokon ment át. Ma már számos olyan gyógyszerrel rendelkezünk, amelyekkel az emelkedett vérnyomást ényegesen csökkenteni lehet. A hipertónia különböző fázisaiban, különböző gyógyszerek adása javaslat, melyek megválasztásait az orvos feladata.

Hazánk gyógyszeripara, mely világviszonylatban is az elsők között van, ezeket a gyógyszereket gyártja, melyek hatásukban egyenértékűek a sokat emlegetett, nagy pagandával ajánlott úgynevezett külföldi gyógyszerekével.

Dr. Fülöp György
kórházi segédorvos